De opinie van LGBTQI+-patiënten omtrent gendersensitief handelen in de huisartspraktijk: een kwalitatief onderzoek

Haio: De Wulf Aurora-Chleoë , U.G.
Promotor: KEYGNAERT Ines , U.G.
Praktijkopleider: Denaeghel Elisabeth , DEPUYDT Catheline , TACK Carl , VAN GREMBERGEN David

Context: Er is in België relatief weinig onderzoek gedaan naar de beleving van de LGBTQI+-gemeenschap in relatie tot de eerstelijnszorg. Uit opgezochte internationale literatuur blijkt dat personen uit de LGBTQI+-gemeenschap terughoudend zijn om hun genderidentiteit, seksuele oriëntatie of geslachtskenmerken aan zorgverleners kenbaar te maken uit angst voor discriminatie. Personen uit de LGBTQI+-groep zijn minder tevreden over de huisarts dan heteroseksuele personen, voelen zich vaker onbegrepen en hebben al vaker te maken gehad met discriminatie door de huisarts. Zij ervaren meer drempels om gebruik te maken van de eerstelijn.

Onderzoeksvraag: De primaire doelstellingen van deze studie zijn het onderzoeken hoe een bezoek bij de huisarts door LGBTQI+-patiënten wordt ervaren en op welke manier de ervaring van LGBTQI+-patiënten in de eerstelijn kan verbeteren. Dit door de perceptie van LGBTQI+-patiënten omtrent de adviezen rond gendersensitief handelen voor huisartsen na te gaan en te onderzoeken wat LGBTQI+-patiënten belangrijk vinden in hun zorg. Daarnaast wenst deze masterproef inzicht te krijgen in welke factoren voor LGBTQI+-patiënten belangrijk zijn bij het kiezen van een huisarts en hun visie op de arts-patiënt relatie.

Methode: Deze masterproef is vertrokken vanuit een literatuurstudie om de gegevens die hieruit verkregen zijn te gebruiken voor het opstellen van een topic guide. Er werd een exploratief onderzoek naar de “lived experiences” van 6 LGBTQI+-patiënten uitgevoerd aan de hand van semi-gestructureerde interviews. De participanten werden via een convenience sample gerecruteerd. De interviews werden ad verbatim getranscribeerd, en de transcripten werden door middel van een thematische analyse geanalyseerd.

Resultaten: De interviews tonen aan dat de meeste adviezen rond gendersensitief handelen positief worden onthaald door LGBTQI+-patiënten. Vooral het gebruik van algemene termen, het vragen van een mandaat voor gevoeligere onderwerpen en het correct doorverwijzen op een neutrale en transparante manier worden als positief ervaren. LGBTQI+-patiënten ervaren verschillende drempels zowel naar de eerstelijnszorg als om een gesprek rond seksuele oriëntatie en genderidentiteit te voeren met de huisarts. Zowel praktische als persoonlijke kenmerken van de huisarts spelen een rol bij de keuze van LGBTQI+-patiënten voor die specifieke arts. De keuze van LGTBQI+-patiënten wordt niet beïnvloed door de seksuele oriëntatie van de huisarts, maar wel door de leeftijd en het geslacht van de arts. Openlijk religieuze huisartsen worden vermeden.

Conclusie: Er wordt geconcludeerd dat het grootste deel van de adviezen rond gendersensitief handelen die momenteel aan huisartsen worden gegeven als positief ervaren worden. Respectvolle communicatie en een vertrouwensband met de huisarts staan centraal in een goede zorg. De kennis van huisartsen omtrent de zorgnoden van LGBTQI+-patiënten en gendersensitieve zorg dient in de komende jaren verdere aandacht te krijgen om zo de drempels naar de eerstelijnszorg te verlagen en de tevredenheid van LGBTQI+-patiënten over de eerstelijn te verhogen.